

SALON KAUPUNGIN KOULU- JA ESIOPETUSKULJETUSPERIAATTEET

Perusopetuslaki 32 §

Koulumatkat

Jos perusopetusta, esiopetusta tai lisäopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pidempi tai jos se oppilaan ikä tai muut olosuhteet huomioon ottaen muuten muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi, on oppilaalla oikeus maksuttomaan kuljetukseen taikka oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävään riittävään avustukseen.

Edellä 1 momentin mukaisesti järjestettävä oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas lukuvuoden alkaessa on täyttänyt 13 vuotta tai jos oppilas saa 17 §:n 2 momentissa tarkoitettua erityisopetusta, saa koulumatka kestää enintään 3 tuntia.

Jos 1 momentissa tarkoitettu oppilas otetaan muuhun kuin 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kouluun, voidaan oppilaaksi ottamisen edellytykseksi asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista.

Kuljetusta odottavalle oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus ohjattuun toimintaan.

SALON KAUPUNKI

Salon kaupungin opetuslautakunta vahvistaa ja päättää kaupungin koulukuljetusperiaatteet. Nämä periaatteet koskevat myös esiopetusta ja koululla tarkoitetaan myös esiopetuksen järjestämispaiikkaa.

Lisäksi opetuslautakunta päättää liikenneväyläkohtaisesti, milloin koulumatka muodostuu oppilaalle liian vaaralliseksi. Vaaralliseksi määritellyt liikenneväylät tarkistetaan olosuhteiden muuttuessa. Muusta ratkaisuvallan käytöstä päättää opetuslautakunta, ellei opetustoimen johtosäännöstä muuta johdu.

Turvallisen liikennekäyttäytymisen lisäksi huomioidaan koulupihan liikennejärjestelyt. Oppilaiden kuljetusten takia on syytä tietää, mihin taksit

tulevat ja mistä lähtevät, missä oppilaat odottavat taksia tai linja-autoa, mihin huoltajat voivat ajaa autonsa kuljettaessaan lapsia ja miten ruoka- ja tavarakuljetukset sujuvat turvallisesti.

KOULUKULJETUSTEN MYÖNTÄMISEN PERUSTEET

Koulumatkan pituus

Kunta järjestää oppilaalle kuljetuksen tai avustaa oppilaan huoltajaa koulumatka-kustannuksissa, jos

- esikoululaisen tai 1-2 –luokan oppilaan koulumatka kunnan osoittamaan esikouluun tai lähikouluun on vähintään kolme kilometriä
- 3-9 –luokan oppilaan koulumatka kunnan osoittamaan lähikouluun on vähintään viisi kilometriä

Koulumatka mitataan lyhintä, kävelykelpoista ja yleisessä käytössä olevaa tietä pitkin mukaan lukien kunnan avustamat yksityistiet, kotiportilta koulun portille tai niitä vastaaviin paikkoihin. Mikäli oppilas voi suorittaa matkansa vaihtoehtoisesti jalankulkua, kevytliikennettä tai autoliikennettä varten tarkoitettua tietä pitkin, katsotaan koulumatkaksi lyhyin reitti, jota pitkin oppilas voi koulumatkan liikennesääntöjä noudattaen suorittaa.

Kunnan velvollisuus ei ole järjestää koulukuljetusta koko matkalle. Kilometriraja (3km/5km) on pisin mahdollinen omavastuumatka, joka oppilaan tulee varautua kulkemaan omin neuvoin esimerkiksi kotoa taksin noutopaikkaan. Yhteishuoltajuustapauksissa koulukuljetusoikeus määräytyy lapsen virallisen väestörekisteriin merkityn osoitteen mukaan.

Hoitopaikkakuljetuksia koulusta hoitopaikkaan ei erikseen järjestetä eikä korvata. Koulukuljetuksia voidaan hyödyntää, mikäli hoitopaikka sijaitsee koulukuljetusreitillä läheisyydessä eikä kuljetus aiheuta kunnalle lisäkustannuksia.

Koulumatkan vaarallisuus

Jos koulumatka tai osa koulumatkasta on vaarallinen, kunta järjestää kuljetuksen vähintään vaaralliseksi katsotulle koulumatkan osuudelle. Vaarallinen tie edellyttää opetuslautakunnan päätöstä.

Koulumatkan vaikeus ja rasittavuus

Kunta järjestää oppilaalle kuljetuksen tai korvaa huoltajalle koulumatkakustannuksia, jos koulumatka on oppilaalle liian vaikea tai rasittava. Kuljetuksen järjestäminen em. perusteilla

- edellyttää aina asiantuntijan (esimerkiksi koululääkäri tai –psykologi) lausuntoa,
- josta ilmenee selkeästi kuljetustarpeen syiden ja perusteluiden lisäksi mille ajanjaksolle kuljetuksen järjestämistä suositellaan sekä millä kuljetusvälineellä asiantuntija suosittelee kuljetuksen tapahtuvan.

Huoltajan hankkimat asiantuntijalausunnat on toimitettava joka lukuvuosi hakemuksen mukana uudelleen, elleivät ne ole luonteeltaan pysyväislaatuista. Sairauden takia kuljetus voidaan myöntää lääkärintodistuksessa mainituksi ajaksi. Kunta ei järjestä eikä korvaa oppilaiden terapiakuljetuksia.

Suositus kuljetuksen järjestämiseksi ei ole riittävä peruste sen saamiselle, vaan sivistystoimen talouspäällikkö päättää tapauskohtaisesti kuljetuksen tarpeellisuudesta ja laajuudesta, esiopetuksen osalta päätökset tekee varhaiskasvatuspäällikkö. Kuljetusta ei välttämättä järjestetä kotipihalta saakka.

Perusopetuslaista poiketen opetuslautakunta määrittelee yleisesti rasittavaksi koulumatkaksi yli kolme kilometriä pitkän koulumatkan esioppilaille ja 1-2 luokkien oppilaille.

Muussa kuin lähikoulussa tai vieraassa kunnassa koulua käyvät oppilaat

Oppilaan käydessä huoltajan anomuksesta koulua vieraassa kunnassa tai muussa kuin kunnan oppilaalle osoittamassa lähikoulussa, koulukuljetuksia ei järjestetä eikä korvata. Kuitenkin, jos **erikoisluokan** oppilaalla on oikeus koulukuljetukseen omaan lähikouluunsa, saa hän enintään samansuuruisen kuljetusoikeuden omassa kunnassa sijaitsevaan toissijaiseen kouluun sillä edellytyksellä, että kuljetus ei aiheuta kaupungille lähikoulukuljetusta suurempia kustannuksia ja että kuljetuksessa voidaan käyttää olemassa olevia linja-autoreittejä.

Jos oppilas muuttaa kesken lukuvuoden kunnan sisällä ja haluaa käydä lukuvuoden loppuun vanhassa koulussa, kuljetusta ei järjestetä eikä korvata.

Jos oppilas muuttaa kesken lukuvuoden kunnan sisällä ja haluaa käydä lukukauden/vuoden loppuun vanhassa koulussa, voidaan koulukuljetus kuitenkin järjestää muuttoa seuraavan lukukauden/vuoden loppuun saakka, mikäli kuljetus on yhdistettävissä olemassa oleviin kuljetuksiin ilman lisäkustannuksia tai enintään sen mukaisesti, mitä kuljetus maksaisi oman koulussa käyntialueen kouluun ko. oppilaan ollessa siellä kuljetusoppilas.

Äidinkieleltään ruotsinkielisten lasten koulukyydit omakieliseen kouluun korvataan tai järjestetään. Lähikoulu ja kuljetus määritellään tapauskohtaisesti.

Myös Somerolla koulua käyvillä Uuden-Hirvelän kylän oppilailla on oikeus ilmaiseen koulukuljetukseen. Koulukuljetusoikeus on rajattu koskemaan Vähä-Hirveläntien varrella asuvia ja tämän linjan pohjoispuolella asuvia oppilaita (opetuslautakunta 13.4.2010.)

A2- kielen valinnat, erikoisluokat (Luma-, kieli-, jne)

Oppilaan kieli ja erikoisluokkavalinnat eivät ole koulukuljetuksen myöntämisperusteita. A2-kielen valinta ei muuta oppilaan lähikoulua. Oppilaat kuljetetaan A 2 tunneille koulupäivän aikana suunnitelman mukaisesti.

Maksullinen koulukuljetus

Sivistystoimen talouspäällikkö ja voi hakemuksesta myöntää maksullisen koulukuljetuksen niille oppilaille, joilla ei ole lain ja opetuslautakunnan määrittelemien tarkennuksien perusteella oikeutta koulukuljetukseen, edellyttäen, että

- autossa on tilaa
- reitti on jo olemassa

Maksullisen kuljetuksen hinta on 1,10 €/ suunta (sis. alv 8 %). Maksullinen kuljetus laskutetaan huoltajalta lukukausittain tai sovittaessa useammin huoltajan antaman selvityksen mukaan. Selvitys on toimitettava sivistystoimen palvelukeskukseen viimeistään lukukauden päätyttyä.

Maksullinen kuljetus järjestetään siitä alkaen, kun reitit ja aikataulut ovat selvillä laki-sääteisesti kuljetettavien oppilaiden osalta, viimeistään 15.9. alkaen. Päätös tehdään aina tapauskohtaisesti joko lukuvuodeksi tai anomuksessa mainituksi lyhyemmäksi ajaksi. Oikeuden maksulliseen

kuljetukseen voi menettää, mikäli taksipaikkaa tarvitaan lakisääteisesti kuljetettavalle oppilaalle.

KOULUKULJETUSTEN JÄRJESTÄMINEN

Kuljetusmuoto

Koulukuljetusreitit suunnitellaan lukuvuosittain sivistystoimen palvelukeskuksessa siten, että oppilaat, joilla on oikeus kuljetukseen, saavat tiedon omista kuljetusreitti- ja aikatauluistaan riittävän ajoissa. Lukuvuoden aikana vaihtuvien jaksojen johdosta reittejä voidaan joutua muuttamaan kesken lukuvuoden. Reittejä ja aikatauluja suunniteltaessa otetaan huomioon myös taloudellisuus. Olemassa olevan julkisen liikenteen reittien hyödyntäminen on ensisijaista kaikilla luokka-asteilla. Muita kuljetusmuotoja käytetään silloin, kun julkista liikennettä ei ole. Oppilas voi myös joutua käyttämään useita kuljetusmuotoja (linja-auto ja taksi) tai vaihtamaan taksia kesken koulumatkan.

Taksikuljetuksia ei järjestetä ovelta ovelle, vaan oppilaat kerääntyvät pääteiden varsille. Omatoimisesti kuljettavan matkan osuus voi olla 3 km esikoululaisilla ja 1-2 –luokkien oppilailla ja 5 km 3-9 –luokkien oppilailla. Omatoimisesti kuljettavan matkan aika lasketaan mukaan laskettaessa oppilaan koulumatkaan käyttämää aikaa.

Koulumatkakuljetusavustus

Esi- ja peruskoulun oppilaan koulukuljetuksen vaihtoehtona on myös huoltajan toimesta tapahtuvan oppilaan saattaminen kouluun ja saattoavustuksen maksaminen oppilaan huoltajalle. Oppilaan huoltajalle voidaan maksaa avustusta oppilaan kuljettamisesta, mikäli oppilas täyttää koulukuljetusehdot. Avustuksen maksamisesta tehdään erillinen anomus. Kyseeseen tulee lähinnä sellaisen oppilaan kuljetus, jonka koulumatkan varrella ei asu muita kuljetusoppilaita tai joka ei asiantuntijalausannon perusteella kykene kulkemaan taksissa tai linja-autossa. Mikäli kuljetus on osa huoltajan työmatkaa, avustus maksetaan ainoastaan työmatkan ylittävältä osalta. Avustusta on haettava etukäteen ennen kuljetuksen aloittamista. Avustettu kilometrikorvaus maksetaan huoltajalle verohallinnon vuosittain vahvistaman verovapaan kilometrikorvauksen mukaisesti. Avustus

maksetaan huoltajalle laskun perusteella jälkikäteen. Lasku tulee toimittaa sivistystoimen palvelukeskukseen lukukausittain.

Kuljetuksen odotus

Aikataulusta johtuen oppilas voi joutua odottamaan opetuksen alkua kuljetuksen jälkeen tai kuljetusta koulun jälkeen. Lain mukaan oppilaan koulumatka odotusaikoinen voi kestää enintään 2 h 30 min päivässä, jos oppilas ei lukuvuoden alkaessa ole täyttänyt 13 vuotta. Samalla vuosiluokalla voi lain mukaan siten olla oppilaita, joiden koulumatkan enimmäiskesto aika vaihtelee. Tätä vanhemman ja perusopetuslain 17 § 3 mom tarkoittaman erityisoppilaan koulumatka odotuksineen voi kestää kolme tuntia päivässä. Odotusajaksi järjestetään mahdollisuus ohjattuun toimintaan, josta vastaa kouluavustaja, opettaja tai varhaiskasvatuksen osaston henkilökunta. Aikataulut pyritään järjestämään siten, ettei odotusta tule.

Tukiopetus, jälki-istunnot ja kerhotoiminta

Jos oppilas osallistuu tukiopetukseen tai hänelle on määrätty jälki-istuntoa, ko. toiminta pyritään järjestämään siten, ettei ylimääräisiä kuljetuskustannuksia tai järjestelyjä synny. Ensisijaisesti toimitaan siten, että oppilas voidaan ohjata koululta vielä samana päivänä lähtevään toiseen kuljetukseen tai linjaliikenteen autoon. Toissijaisesti otetaan yhteys huoltajaan kuljetuksen hoitamiseksi huoltajan toimesta. Mikäli nämä järjestelyt eivät onnistu, otetaan yhteyttä koulukuljetuskoordinaattoriin.

Koulun kerhot pyritään järjestämään siten, että myös kuljetusoppilailla olisi mahdollisuus osallistua kerhoihin kuljetusaikataulut huomioiden. Opetuksen järjestäjällä ei ole velvollisuutta huolehtia koulukuljetuksesta koulun kerhoon, kerhosta kotiin tai kerhosta päiväkotiin. Jos oppilas on mahdollista ohjata toiseen koululle saapuvaan/koululta lähtevään kuljetukseen, myös kerhoon/kerhosta voidaan kuljettaa. Ylimääräisiä ajoja kerhojen vuoksi ei järjestetä.

Kuormitussäädökset

Koulukuljetuksissa noudatetaan liikenneministeriön päätöstä koulu- ja päivähoitokuljetusten kuormituksesta ja turvallisuusjärjestelyistä.

Oppilaan sairastuminen koulupäivän aikana

Koululta otetaan yhteyttä huoltajaan oppilaan noutamiseksi kotiin.

KOULUKULJETUKSEN TAI AVUSTUKSEN HAKEMINEN

Kun 1-2 –luokan oppilaan koulumatka kunnan osoittamaan lähikouluun on vähintään 3 km ja 3-9 –luokan oppilaan koulumatka kunnan osoittamaan lähikouluun on vähintään 5 km, erillistä hakemusta ei tarvitse tehdä. Mikäli opetuslautakunta on määritellyt koulumatkan tai osan koulumatkasta vaaralliseksi, erillistä kuljetushakemusta ei myöskään tarvitse tehdä.

Mikäli matka kunnan osoittamaan esiopetuspaikkaan on yli 3 kilometriä tai opetuslautakunta on määrittänyt matkan vaaralliseksi, on huoltajan haettava kuljetusoikeutta. Hakemus toimitetaan varhaiskasvatuksen osastolle. Kuljetusoikeuden myöntää varhaiskasvatuksen päällikkö.

Esikoululaiset ja oppilaat, joiden koulumatka on vaikea tai rasittava hakevat koulumatkaetuutta erillisellä hakemuksella. Sivistystoimen talouspäällikkö tekee koulukuljetusoikeudesta päätöksen, josta voi valittaa Turun hallinto-oikeuteen. Esiopetuksen osalta päätöksen tekee varhaiskasvatuksen päällikkö. Päätöksen liitteenä on tarkempi muutoksenhakuohje. Päätös tehdään hakemuksen perusteella lukuvuodeksi kerrallaan, ellei asiantuntijan lausunnosta ilmene lyhyempi määräaika tai pysyväisluonteinen peruste. Asiantuntijalausunnat on toimitettava joka lukuvuosi uudelleen. Olosuhteiden muuttuessa on tehtävä uusi hakemus tai ilmoitettava, ettei kuljetuksen saamiselle ole enää perusteita.

Kuljetushakemuslomakkeita saa kouluilta, päiväkodeista, sivistystoimen palvelukeskuksesta ja kaupungin kotisivuilta. Huoltaja täyttää kuljetushakemuksen ja toimittaa sen sivistystoimen palvelukeskukseen. Samalla hakemuksella haetaan myös maksullista koulukuljetusta ja koulukuljetusavustusta.

Kuljetusreitistä, aikataulusta ja noutopaikasta informoidaan oppilaan huoltajaa. Huoltaja saa kuljettajan ja vastaavan liikennöitsijän yhteystiedot. Koulut/esiopetuspaikka tiedottaa kuljetusaikataulut koteihin ennen koulutyön alkamista syksyllä. Taksissa tulee aina olla lista kuljetettavista oppilasta, heidän aikataulustaan ja huoltajien yhteystiedoista.

Taksipysäkkien paikat pyritään valitsemaan siten, että niissä on turvallista purkaa ja täyttää autoa, eikä synny tarpeetonta tienylitystarvetta.

KOULUKULJETUSOPPILAITA KOSKEVAT SÄÄNNÖT

Koulun järjestyssäännöt ovat voimassa myös koulumatkan aikana.

Koulukuljetusta varten saatuja lippuja saa käyttää ainoastaan koulumatkoihin.

Linja-auton tai taksinkuljettaja on koulukuljetuksen aikana kasvatuksesta vastaava henkilö. Kuljetuksen aikana noudatetaan hänen antamia ohjeita. Kuljettajalla on oikeus puuttua kuljetuksen aikana tapahtuvaan häiriköintiin tilanteen vaatimalla tavalla. Liikenneturvallisuus on kuljetuksen aikana tärkeintä. Autoon noustessa koulureput on otettava pois selästä. Autossa ei saa liikkua ja turvavyöt on pidettävä kiinni. Kuljettaja vastaa siitä, että oppilaat käyttävät turvavöitä. Kuljettajan on myös itse käytettävä turvavöitä, kuten laki edellyttää, ja käyttäydyttävä muutenkin esimerkillisen aikuisen tavoin.

Oppilaan on oltava sovittuna aikana sovitulla pysäkillä. Koulutaksin ei tarvitse odottaa lasta, mikäli hän myöhästyy taksipysäkiltä. Koulutaksin aikataulussa voi olla liukumaa noin kymmenen minuuttia myöhempään kuin sovittu aika. Koulutaksi ei saa ohittaa taksipysäkkiä ennen sovittua aikaa, elleivät kaikki pysäkiltä kyytiin nousevat oppilaat ole mukana.

Huoltajan tulee ilmoittaa kuljettajalle, jos oppilas sairastuu tai ei muuten tarvitse koulukyytiä. Kuljettajalle on hyvä ilmoittaa oppilaan terveydentilaan liittyvistä seikoista, jotka saattavat vaikuttaa kuljetuksiin.

Koulutaksissa kuljetetaan vain sellaisia urheiluvälineitä tai muita tavaroita, joita tarvitaan koulutyössä tai joiden tuomisesta on muuten erikseen sovittu koulun kanssa. Urheiluvälineet tulee kuljetuksen aikana suojata asianmukaisesti (luistimiin teräsuojukset, sukset pussiin tai yhteen sidottuna).

TOIMINTA ONGELMATILANTEISSA

Onnettomuus

Kunta on vakuuttanut kaikki oppilaat koulussa tai koulumatkan aikana tapahtuvan tapaturman varalta. Liikennöitsijän liikennevakuutus korvaa vahingot, jotka ovat liikennöitsijän vastuulla. Tapaturmavakuutus koskee varsinaista kouluaikaa ja koulumatkaa välittömästi koulun ja kodin välillä sekä vuosittaiseen työsuunnitelmaan merkittyjä opintoretkeä. Lyhytkin poikkeaminen koulumatkareitiltä katkaisee vakuutuksen. Vakuutus korvaa tapaturman aiheuttamat hoitokulut, mutta ei esinevahinkoja. Mikäli sattuu vakava liikenneonnettomuus, jossa tapahtuu henkilövahinkoja, vastaa poliisi tilanteen hallinnasta ja tiedottamisesta. Lievemmissä onnettomuuksissa liikennöitsijä on velvollinen tiedottamaan huoltajille tapahtuneesta.

Auto ei saavu pysäkille

Erityisistä syistä voi joskus käydä niin, ettei linja-auto tai taksi pääse kulkemaan aikataulun mukaisesti. Mikäli viivästys johtuu ajokaluston rikkoontumisesta, on liikennöitsijä velvollinen järjestämään korvaavan kuljetuksen.

Huonojen keliolosuhteiden, työtaistelun tms. aiheuttamien poikkeustilanteiden sattuessa ei kunta vastaa erillisistä kuljetuksista. Näissä tapauksissa on huoltajan vastuulla päätös kouluun lähettämisestä.

Vahinko tai ilkivalta

Huoltaja on velvollinen korvaamaan oppilaan kuljetuskalustolle aiheuttaman vahingon. Liikennöitsijä ja oppilaan huoltaja sopivat vahinkojen korvaamisesta keskenään. Kunta ei korvaa oppilaiden autoille aiheuttamia vahinkoja.

Palaute kuljetuksen laadusta

Mikäli kuljetuksen laatuun ei olla tyytyväisiä, palaute osoitetaan sivistystoimen palvelukeskukseen. Jos on kyseessä yksittäistä oppilasta koskeva poikkeuksellinen tapahtuma tai jatkuva laiminlyönti, on syytä yksilöidä oppilas, tapahtuma-aika/ajat ja valituksen aihe.

Mikäli tapahtuu vakavia rikkomuksia, kuten liikennelainsäädännön rikkomista, tulee asianosaisten ottaa yhteyttä suoraan poliisiin.